

VEGYESEK.

Lapunk mai számához mellékelve kapják olvasóink a «Képes Magyar Történet» 13-dik ivét színes műmeléklettel.

Ösztöndíj-pályázat. Az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egylet pesti takaré- és előleg-társulata által alapított s az 1895/96. tanév kezdetétől e társulat által betöltendő 60 frtos ösztöndíj-állomásra pályázat hirdettetik. Ezen ösztöndíjra, melynek élvezete a középiskolai tanfolyam befejezéséig tart, vallás különbség nélkül Magyarország bármely nyilvános középiskolájába járó jó előmenetelű és jó magaviseletű szegény sorsú tanulók tarthatnak igényt, kiknek atyja az alapítványt tevő társulatnak tényleg tagja, vagy halála napjáig tagja volt. A folyamodványok a nevezett társasághoz február 28-ig küldendők be.

Felhívás. Azok, a kik a Taulók Lapjára előfizetőket óhajtanak gyűjteni, forduljanak gyűjtő ivért a szerkesztőséghez. A ki tiz előfizetőt gyűjt, az a lapot ingyen kapja s az előfizetők által élvezett kedvezményekben is részesül.

Jubileum. Dr. Wagner Lajos a pozsonyi főreáliskola tanára most töltötte be tanárkodásának 25-ik évét, mely alkalomköl a kultusz-miniszter megbízásából Pirchala Imre üdvözölte a jubilánst. Utána Göllner Károly tanár változta Wagner működését és érdemeit, utána Albert József lyceumi tanár üdvözölte a jubilánst, dr. Serédy Lajos lyceumi tanár pedig ez alkalomra irt ódáját szavalta el. — Arról, hogy az ifjuság miként fejezte ki tanára iránt tiszteletét és ragaszkodását, nincs tudomásunk.

Halálozás. Két derék tanár elhunytárol vettünk gyászjelentést. Az egyik *Bothár* Dániel, a pozsonyi lyceum nyugalmazott tanára, ki életének 80-ik évében hunyt el, a másik *Grets* József fehértemplomi főgymn. tanár, a kit legszébb férfikorában 41-ik évében ragadott el a halál. Áldás legyen mindkettő emléken!

A nagyváradi főgymnásium Eötvös önképzőkörének jan. 25-én tartott gyűlése a következő tárgysorozattal folyt le: A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után egy «Emlékeim» cz. költeményt, stíljének megkapó közvetlensége, technikájának ügyessége folytán dicsérettel fogadtak el. Szerző: Adamik János VIII. o. t. Majd egy széptani értekezést «Néhány szó az erkölcsi és értelmi szépek viszonyáról» czímmel bíráltak meg és dicsérettel fogadták el. Szerzője: Glacé Béla VII. o. t. Ezt követőleg egy epigrammát fogadtak el egy-

szerűen «A hiú»-ról Ács Sándor VIII. o. tanulótól. Végül egy «Bujdosik a betyár» cz. románctot vetettek el. Gyűlés vége 3-órakor.

A soproni ev. főiskola ifjusági zenetársasága február hó 8-án táncmulatsággal összekötött hangversenyt rendez, melynek műsorát népdalokból, Beethoven, Seeling és Kmetze darabjaiból állította össze a rendezőség; az éneken és zenén kívül lesz szavalat is. A tiszta jövedelem két negyed részét a millenium alkalmából tartandó országos ifj. tornaverseny utazási alap, egy negyed részét a magán korház alap, egy negyed részét az ifj. zene társaság könyvtárának gyarapítására fogják fordítani.

A dévai áll. főreáliskola «Salamon Ferenc önképzőköre» febr. 1-én r. gyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1. Részlet a «Kartausi»-ból. Előadta Monoki Gyula 7. o. t. (elismeréssel) 2. Emlékezés Eötvös József báróra. Felolvasta Pakos József 8. o. t. (elismeréssel.) 3. Keresem az istent. Irta Ábrányi Emil. Szavolta Brázovay Kálmán 7. o. t. (jó.) 4. «A testvérek» cz. dolgozatot bírálta Tolnai Lajos 7. o. t. 5. Berzsenyi költészete. Ismertette Gerey Lajos 8. o. t. (egyszerű.) 6. «A nyomor» cz. dolgozatot bírálta Barcsay Oszkár 8. o. t. — Ezzel a gyűlés véget ért.

Szerkesztői telefon.

Kiváncsi. Sopron 1. Olyan vers még nem készült. **Avarfi** E. Nem alkalmas. **Szegedi** előfizető. Az osztály-összevonásért az igazgató utjan a miniszteriumhoz kell folyamodni. **Grünfeld** M. Trencsén. Kérdezze meg a kiadóhivataltól. **Bartók** Gy. Arany János olyan szépen megírta a Toldi estjét, hogy nincs szükség annak prózai átdolgozására. Hogy maguknál márcziusig nem lenne előadás, azt honnét tudjuk megmondani mi? **Sauer-mann** J. A kiadóhivatalnál 1 frtért. **Falusi** Furcsa kíváncsi, hogy mivel maga a lap összes példányait elvesztette, hát küldjön helyette mást a kiadóhivatal. Küld de csak 4 frtért. A tentatartóhoz cz. üzenet másnak szólt. A most küldött versek a prózával együtt bizony igen gyöngék. **Brutus.** «Az eposzi esodálatos» cz. cikk nem közölhető. **S. E.** Bpest. Az egyik idejét multa, a Tavasz című meg nagyon fantasztikus. A beküldött arcképet már csak azért sem közölhetjük, mert először csak kiváló férfiak arcképét közöljük, másodsor meg, mert most egyáltalában nem igen közlünk arcképet. **Zalaegerszegi.** Azt a verset nem ismerjük. Olyan szindarabokat Pfeiffer budapesti könyvkereskedőnél kaphat. **S. B.** Baja. Irjon egy pár szép poetikai fejtegetést, az próbára teszi a tehetséget. A «korkép»-et nem közölhetnénk. A küldött vers gyöngé, öntől jobbak is kerülnek. **Hirsch** F. Az csak sajtóhiba volt. **Márczius** 15. Csak adja be, jó lesz. **K. Izsó.** Kár, hogy későn küldte. **Heksch** Ö. A tudósítást beküldheti. A bélyegek ügyében forduljon a Bud. Hirlap szerkesztőségéhez felvilágosításért. — (Több kérdésre a jövő számban.)

TANULÓK LAPJA

A KÖZÉPISKOLAI IFJUSÁG SZÁMÁRA.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTI:

Dr. RUPP KORNÉL
főgymnásiumi tanár.

Kiadja a „Kosmos” müintézet, kő- és könyvnyomda és hirlapkiadó részv. társ.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IX., Soroksári-utca 31.

KIADÓHIVATAL:

Budapest, VI., Teréz-körut 23. sz.

HIRDETÉSEK

felvételnek és jutányosan számíttatnak

A kötelesség teljesítéséről.

(*) Akármerre tekintesz az életben vagy a természetben, mindenütt azt tapasztalod, hogy mindennek a mi van, meg van a maga rendeltése. Nincs a természetben egy legkisebb porszem sem, a mely czél nélkül volna kidobva a nagy mindenségbe, nincs a tengernek olyan apró csigája, vagy a fővénynek oly parányi csillama, melyet hivatás nélkül dobott volna alá az Alkotó, a ki a legpontosabban kimérte a hatalmas égitestek örök, szabályos pályafutását s a Tiszavirág rövid pillanatnyi életét.

Az, a ki a tudás hatását kimérte, megszabta mindennek a maga rendeltetését is. Gondoskodott a fáról, hogy az a magból eredjen, fejlődjék, erősödjék, virágozzék, gyümölcsöt teremjen, s ha elszárad, szobádat melegítse.

Az emberi élet legjobban a fához hasonlít. Az ember is ápolásra szorul, mint a fa, még pedig hasonló gyöngéd, odaadó, körültekintő, gondos ápolásra. Főleg pedig abban a korban, melyben te vagy, kedves tanuló ifju.

A te korod megfelel a fa virágzási korának, te még csak a termelés előtt állasz, csak szived, álmaid, reményeid is ábrándjaid vannak, mint a fának csak virágai vannak. Hogy a fa jó, nemes, izes, élvezhető gyümölcsöt teremjen, nemesítésre, oltásra van szüksége: hogy a te szived és lelked virága nemes gyümölcsesé váljék, sok tanulásra van szükséged.

S a te korod az, melyben te tanulmányaidat végzed, ismereteidet gyűjtöd, hogy majd akkor, a midőn az életben bizonyos téren működni hivatva lész, a te munkásságodnak, a te tanulmányaidnak eredményét a magad és a közjó javára képes légy értékesíteni.

A tudáshoz tehát alapos ismereteket kell gyűjtened. Nem ér az semmit, ha te kötelességedet csak fölületesen teljesíted, ha csak arra törekszel, hogy bárhogyan is, csak elvégezd iskoládat. Láthatod, hogy a napi szükségleteinkre rendelt eszközöknek, ruhádnak, írószereidnek, a háznak, a melyben lakol, hiba s fogyatkozás nélkül kell elkészítve lenni. Ha csak itt-ott fölületesen készítenék el azt, a mire az embernek szüksége van, mi hamar észre venné annak hiányait. Hát azt hiszed, hogy egyedül a tanulmányok azok, a melyekben lehet hézagot hagyni, a melyeknek oly felületeknek, színre valóknak kell lenniök, ha tényleg igazi érzékük nincs is meg.

Ne hidd, hogy mikor te mulasztásaid által ismereteid gyarapításában hézagokat csinálsz, — akkor tökéletes, becsületes, tisztességes munkát végzesz. Magadat rövidíted meg, mint az, a ki csupa könnyelműségből úgy építi házát, hogy a nagy nyílásokon a szél tetszése szerint jár ki-be, s a bennlakót a természet zordosságaitól megvédeni nem tudja.

Soha ne késsél kötelességeidet teljesíteni komoly akarattal, lelkiismeretesen, mert, mint csak a komolyan, szolidan készült kézi munka lehet tartós és értékes, úgy csak az a tudás érhet valamit, a melyet ambícióval, lelkesedéssel, becsületesen szerzünk meg magunknak.

A magyar hazának, mely új ezredévbe lép, komoly munkás, és alapos készülségű ifjuságra van szüksége, hogy a művelt Nyugattal lépést tarthasson.

A furcsa czímer.

— Történeli elbeszélés. —

Irta: SOLYMOSSY SÁNDOR.

király ide zárkózott be. A városban hire terjedt, hogy a fejedelem nehéz beteg, orvosa nem engedí kijárni. talán már végét is járja szegény! A lakosok mende-mondája eljutott Ulászló füléig, de nem bosszankodott érte, nem tett lépéseket megczáfolására, pedig megtehetette volna, mert egészséges volt. Rájuk hagyta, gondolják inkább ezt, inkább akármít, csak — az igazat ne!

Egy idős lengyel ember volt a király legkedvesebb belső inasa, már gyermekkorában Prága falai közt is ez szolgálta. Ha ez a hű szolga kitette lábát a rezidenciából, megrohanták, kérdezték, mi van Ulászlóval, hogy érzi magát a fejedelem. Ilyenkor a vén inas csak fejével bólogatott. Hm, bizony beteg a felséges úr, de nem nagyon! Köhög, köhög, de azt se nagyon! Jobb lesz, ha nem lármáztok, had aludjon.

Ez a belső ember olykor ellátogatott a nagy pástétomhoz. Hajagosné asszony egyik kezi lánya azelőtt bent szolgált az udvari konyhán s ott eltanulta néhány cseh és lengyel eledel készítése módját. Az öreg polyák csak itt kaphatott Hajagoséknál igazi, hamisítatlan bársesot, a mi olyan eledel, hogy ember, mikor eleje teszik, azt hiszi róla: leves, ha belekóstol, veszi észre, hogy husételnek is lehetne tartani, a a végén meg kisül, hogy voltaképp tésztát evett. Még egy jó tulajdonsága van a bársesnak: csúszik rá a bor, de nagyon. Az öreg egyedül szerette végig élvezni a jóféle hazai táplálékot, rendszeren a belső kis szobába vonult s nagytekintélyű ember lévén, Hajagos uram saját kezűleg hordta be neki az éh- és büfelejtő holmit.

Egy ízben nagyon bánatos volt a vén lengyel, emiatt sokat ivott és hamar elázott. Maga mellé ültette a koresmárost. Ez ismerte vendégét, tudta róla, milyen hű cseléde a királynak, sejtette most is, hogy nem a maga baján buslakodik, hanem a fejedelem állapota fáj az öregnek. Vigasztalta, majd fölépül a fölséges úr, hisz a leghiresebb salerno doktor gyógyítja, megmentett az már félholtakat is. Az öreg

azonban nem hogy megenyhült volna, hanem elfakadt sirva s zokogó hangon mondta el neki a nagy titkot.

... Vigasztalta, hogy majd felépül a fölséges úr ...

Nem azért, bizony nem betegsége miatt maradt a fölséges úr otthon, de nincs neki illő lábbelije, a mivel emberek közé mehetne; nem lépi át a palota küszöbét, mert nincs mit adjon a köréje sereglő koldusoknak. Még ételben is hiányt szenved, csak a hozzátartozóinak legyen meg a kellő ellátás. Az udvar tündérekastélyban él és tengődik, mint a Toldi Miklós lova.

Lőrincz mester nagyon elkomolyodott erre a szóra.

Vendégének már későn jutott eszébe mekkora bakot lőtt a meggondolatlan szavaival: eljárta hebehurgyán a szája, most aztán megtudja az egész világ s a nyomorusághoz járul majd a szegény, a csufság is. Könyörgésre fogta a dolgot, kérte a koresmárost mindenre, a mi szent, ne mondja tovább a nagy titkot; ha jó magyar, ne tegye ki fölkennt királyát a csúfolódó nyelvek megszólásának.

Hajagos Lőrincz még akkor is gondolkodott. Végre elhatározta magát és kezet nyujtva vendégének, titoktartást ígért, de egy föltétel alatt. Nagyon fájt neki az ujság s bizony lendített volna a szegény király ügyén, ha módjában áll, de mit az ő pár összekuporgatott aránya, a mi egyszerű embernek ugyan elég szép summa, egy egész fejedelmi udvartartáson! Meg se kotyan ott ilyen csekélység! — Hanem tehet egyebet. Azt mondta a belső ember, hogy még ételben is hiányt szenvednek; hát az volna az ő nagy kívánsága, fogadna el tőle naponkint egy friss, illatos pástétomot és juttassa el ő felsége asztalára. Ha megszerzi neki ez örömet, nem szól a dologról egy teremtet léleknek sem. A lengyelt nagyon meghatotta az igénytelen, de derek ember ajánlata. Szívesen kezet adott rá, köszönettel elfogadta.

Már másnap, gondosan letakart vessző kosárban vitte Hajagos uram az első pástétomot fel a királyi lakba ... s utána mindennap egy-egy frissen készült, korona formájú nagy pástétom került honyhájáról a fejedelem asztalára. Ulászló kegyesen vette a titkos ajándékot, kutatta, ki ez az ő névtelen jó embere, de az öreg szolga nem mondta meg, Lőrincz mester ezt az egyet kikérte magának, Nem haszonért teszi, hát ne is árulja el kiletét.

Amolyan egyszerű koresmárostól biz ez nem utolsó cselekedet, kivált abban a korban, mikor a dúsgazdag országnagyok kapzsi módon összeharácsolt vagyonukon ültek s tétlenül nézték, miként megy tönkre királyuk, a kinek ők hűséget, segédelmet esküdtek. Biz az a koresmáros száz nemeset megszégyenített.

Nemcsak mi gondolkozunk így, Ulászló is ilyképp vélekedett.

Mert tartott a pástétom-küldés már hónapok óta. Egyik szebb, izesebb volt a másikkal, hol nyúlhusból, hol libamájból, ürüczombból, vadkannylevből, petrezsilom, szagos zsálya, fűszeres kapor, meg ezerféle más holmi adta meg a zamatát, nem unhatott rá a jó király soha, mindig más meg más étel volt, csak a koronaformája maradt meg.

Egyszer aztán a fejedelem szokása ellenére neki durálta magát és kerekén ráparancsolt öreg szolgájára, mondja meg, ki küldözi neked ezt az ajándékot. Mint király nem maradhat érdektelen; ha most nem tehetné, meghálálja később.

A királyi parancsnak engedelmeskedni kellett, s a szolga bizony kiejtette, hogy valami Hajagos Lőrincz nevű koresmáros az az illető, ott van szállója az olasz utczán.

Másnap felcizálták a pástétomsütőt. Ő felsége négy szemközt beszélt vele, megköszönte alattvalói hűségét s tudtára adta, hogy nemességet adományoz neki. Keserű mosolygással tette hozzá: Csak azt adhatom neked, a ki nagyobb érdemeltél volna, de hát, tudod, ez nem kerül pénzembe! Csak a czimkérdéssel voltak az udvar kancellistái meg akadva. Mert az ugyan benn állt a kacskaringós rajzú, kutyabőr diplomába, hogy:

... az felségem erényében való nagy jó telt szolgálatainak megismerése fejében ...

(Kialították a diplomáját magyarul is, mint-hogy ő kelme bizony nem tanult deáku), — csakhogy mi volt ez a nagy jó szolgálat, azt közülök egy sem tudta, végre Hajagos uram saját kívánságára egy nagy tál pástétom került a pajzs közepébe, félig beleütött késpengével. Lett is rá nagy hahota a kancellista ifjurak közt. No még ilyen czimert sem látott a világ! Hanem Ulászló helyben hagyta s mikor a koresmáros, mint új nemes, diszmagyarban audenciára ment, megköszönendő a kiténtetést, a király azt mondta neki:

— Szerénységdből látom mennyire rászolgáltál a nemes névre. Ne is szégyeld, hű ember, soha. Maradékaid csatolhatnak e paizshoz másikat, vitézebbet, de becsesebbet alig!

Hát így esett meg 1516-ban Budán az a csuda, hogy hadi tett nélkül, nagyravágyás nélkül, nemesi rangra emelkedett egy egyszerű koresmáros.

Vajjon azért megérdemelte-e? És volt-e oka később a híres lövő, Szalay Balásznak szégyenkeznie régi czimere miatt?

Mit gondoltok ifjú olvasóim? (Vége.)

Egy 1800 éves városról.

Irta: Dr. SZÉKELY ISTVÁN.

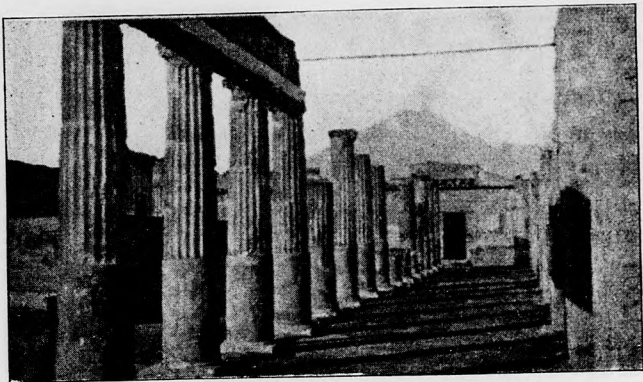
(7.)

Efféle költséges ponyvával minden bajvivó csapat nem rendelkezett s így Tr. Claudius Verus bajvivó direktor fennmaradt plakátuma annak idején arra figyelmeztette a közönséget, hogy előadását csak úgy tarthatja meg, ha az időjárás megengedi; ellen-

kező esetben mutatványait elhalasztani kénytelen.

A felséges népnek természetesen az efféle elhalasztás nem nagyon tetszhetett és ezen felfogásnak hódolt, ügylátszik az előbbi igazgatónak konkurense, a ki előadásait úgy hir-

deti, hogy «sine ullo dilatione» minden elhalasztást kizáról az. Ennél még biztatóbb Cn. Alleius Nigidius Maius meghívása, a mely spartiót, azaz mindenféle szagos parfümök-

Pompei. Tempio di Venero Portico.

kal való befecskendezést ígér a hőség ellen az előadás napján. Ilyen módon hirdet egy másik bajvivő, csapatnak loyális igazgatója játékokat a felséges uralkodó család tiszteletére.

Érdekes még a következő két hirdetés, a mely bérletekre vonatkozik: «Cn. Alleius Nigidius Maius birtokán a jövő július 15-étől kezdve kiadók bolthelyiségek felsőemeleti szobákkal együtt, azonkívül egy egész ház. A bérlet szándékozó lépjen érintkezésbe a tulajdonosnak Primus nevű szolgájával. — A másik fenmaradt ilyenmű hirdetés fogalmat nyújt nekünk ama nagy birtokokról, melyek egyes vagyonosabb pompei lakók kezében voltak; tartalma, magyarra fordítva, szó szerint így van: «Julia Felixnek, Spurius leányának, birtokán bérbe adandó egy fürdő 900 bolthelyiség, bódé és szoba stb., f. július közepétől számított öt esztendőre.

Az egyik hirdetésből megtudjuk, hogy a posztkisztlík enyves kezű elemelői már 2000 évvel ezelőtt is üztek virágzó mesterségüket Pompeiben.

E hirdetés szövege ez: «eltűnt egy vasláda egy bolthól; ha valaki visszahozza, kap 65 sestertium — pénzünk szerint 9 forintot, — ha pedig meghozza a tolvajt, akkor . . . nem tudjuk mit kap: mert az utolsó néhány szó, sajnos kibetűzhető nem volt s így képtelenek vagyunk megmondani, vajjon a tulajdonos mire szabott nagyobb árt; a pénzes ládára vagy a tolvaj személyére-e?

A firkáló mánia annyira terjedt, hogy egy elmés pompei e feletti megbotránkozásának így adott kifejezést: »Fal, csodálkozom rajtad, hogy össze nem dőlsz, midőn ennyi léha kéznek firkáját eltűrni kénytelen vagy.« Ráragadt e mánia az ifjuság érzelmeire is, a kik a mai apró hirdetéseket szintén a falakon helyettesítették. Így okos bolond lehetett a ki így szólt: «Áldja isten azt, ki szeret, vesszen ki szeretni nem tud; kétszerte nyomorult, ki a szerelmet tiltja.» Erre emlékeztet a következő is, a mely egy ház kapu félfáján ma is olvasható Pompeiben: «Kösse ide a szelet és tartóztassa fel a forrás helyeit, ki a szerelmet akadályozza.»

E helyen bővebben nem fejtegethető okokból az ezen szakmába vágó feliratok feletti óvatosan közölhetők, mert más volt a kor iránya két ezredév előtt és más a kor iránya ma.

Ha elolvassuk a következő feliratot és megnézzük a hozzávaló rajzot, készségesen elismerjük, hogy különösen pompei diákság sem lehetett sokkal különb a mai utódoknál. Egy iskolának tartott épületen látunk ugyanis egy piros rajzot, mely egy csacsi fejű emberi alakot ábrázol; aláírása pedig szószerint ez: «disce aselle, ut ego didici.» — Tanulj csacsi, miként én tanultam. Ebből azt lehet következtetni, hogy e hízlegést a távozó és már végzett diák boldogtalan utódjára hagyta szíves biztatásul.

Legyen szabad az e nemű feljegyzések közt utolsónak felemlítenem azokat, a melyeket koresma- és vendéglői helyiségekben találtak. Ezek között azonban nagyon kell válogatni, mert tartalmuk olyan, hogy több szempontból

Pompei. Via di Stabia.

visszaadni nem lehet. Az egyik versikében elmondja:

«Bár felsőnél alávaló csalással koresmáros,
Ki vizet árulsz, bort iszol magad.»

Ebből láthatjuk, hogy bizonyos dolgok nem ennek a sokat szidott kornak találmányai, mint pl. a bort ismerte már az ó-kor is.

Messze vezetne, ha ezeken kívül még azokat a jegyzeteket is felemlíteni akarnók, a melyek bizonyára gondos pompei háziasszonyoktól erednek s a melyek vagy piaczi kiadásokat vagy mosásba adott fehérneműnek jegyzékét tartalmazzák. — Ezek után fogalmuk lehet arról is, hogy mily érdekes forrását képezik e feliratok a régi római világ megismerésének, a mely sok megtévedése ellenére is a mai, valamint az ezután következő századok műveltségének útját kiszabta mindörökre . . .

A hely rövidsége nem engedi, hogy művészeti szempontból méltassuk a pompei műépítést, szobrászat és festészet eddig fölhalált remekeit; annyit azonban mondhatunk, hogy bár a pompei művészet görög befolyás alatt nőtt nagyra, mégis minden, mit pompei teremtett, kiállja a versenyt a hasonló görög remek mellett.

De még sokkal hiányosabb volna különben is hiányos értekezésem, ha Pompeinek egy sajátos különlegességéről nem szólnék, értem a mozaikot . . . Cementmészből alkotott alapba szurnak mindenféle színű kőből készült szögecskéket, úgy, hogy egy mozaikmunkát a színes himzéshez lehet hasonlítani. A színek élénksége és az összerakás művészi szabályossága a pompei mozaikokat megfizethet-

len becsü műkincsekké teszi. Legremekebb e nemű kincs, az úgynevezett «Sándor csata», mely azt a részletet mutatja az issosi nagy csatából, melyben Nagy Sándor a perzsa Dáriussal találkozik. E kép, mely most vaspán-
tokkal a nápolyi muzeum falára erősítve látható, arról is nevezetes, hogy a művész, a ki teremtette hölgy volt, neve: Helena Timon, alexandriai festő leánya.

E kincset is beborította lavájával a Vezuv pusztító vihara, meglátszanak rajta a természet rombolásának nyomai, mint sok más tárgyon, melyet az öröknek látszó sírból az ember kutató tudományvágya kiás. A fáradságosan előteremtett tárgyak mindegyikéből szólal meg a történelem szellemének szózata, mely iszonyu komolysággal a mulandóság és enyészet örök törvényére figyelmezteti a kicsiny embert. Ez a történelmi géniusz meséli nekünk újra meg újra a dalt boldog népről, örvendő emberekről, szerelemről és lemondásról és e dalban megismerjük az örök igazságot, mely azt mondja: minden elvész, minden elpusztul. Pompei a vidéki város, néhány óra alatt, Róma a nagy világirodalom, lassabb halállal mult ki. De elmúlt egyaránt a kicsiny úgy, miként a hatalmas. A mi őket túlélte, azt ábrázolják szobraik és műveik. De eljő az idő, amidőn ezekről is, mint elmúlt dolgokról fognak beszélni a későbbi évszázadok, a mi megmarad, az egyedül a belőlük sugárzó szellem lesz. Az a szellem, mely a dicső és hatalmas római nemzet letűnt napjának sugaraival mindenkor be fogja aranyozni a fáradó, törekvő emberiség munkáját.

(Vége.)

MIAMISKIRÁLY.

Irta: WALDEN EDMUND.

(7.)

Fecsegés s nevetés között haladtak az erdőben. Az angol beszédbe nem ritkán kevertek francziát is.

Tőlük oldalvást haladt John némi távolságban.

Néhány száz lépésnyi távolságban a férfiak egy tisztásra értek, a melynek közepén egy palánkkal körülvevett ház állott.

— Hallo! — kiáltott a vezető. — Skroop! te vizi patkány, hol bujkálsz? Látogatód érkezett!

Erre a kiabálásra felnyilott a palánk ajtaja és egy öreg szélesvállu, falabu ember botorkált ki.

— Csakhogy végre valahára megjöttetek, — Hollins — mondá az öreg haragos hangon, — eleget vártam rátok. Különben is unom már az egész dolgot. Bizzatok meg mást az itteni örökösessel, vagy még helyesebb volna, ha egyszerűen elteszitek láb alól a fiatal nemest. En már torkig vagyok evvel a foglalkozással.

— Csak csendesebben, öregem, — válaszolt a Hollinsnak szólított férfiú, — jó Skroop nyugtasd meg kesergő szivedet, nem jöhettünk előbb; hoztunk rumot, dohányt és más jó dolgot, — eközben rámutatott a csomagokra s hordókra, melyeket vállukon cipeltek a többiek, — ez majd egyensúlyba hozza kedélyedet.

— Goddam, meguntam már ezudarul a dajkaskodást, — morgott a falábu öreg.

— Hogy érzi magát a Mylord?

— Egész nap egy helyen kuczorog s egy árva szót sem szól.

— Elgondolom, hogy nem tetszik ez neked. Előre emberek, be avval a málhával, az éjszaka itt maradunk! Mindjárt tisztelgek a Mylordnál. Skroop te meg gondoskodjál egy kis meleg vizről; szíverősítőre van szükségünk, hadd igyunk, mert a szomjas Bill már nem igen bírja ki tovább.

Kaczagva mentek be a banditák a palánkon.

John, a kire nagy hatással voltak a látott dolgok, gyorsan távozott; sietett két társához, mert már közel volt az est.

Néhány perc múlva odaért csónakjukhoz és gyorsan beleült abba, mert apja és Bob már nehezen várták őt.

Nagy sietve elmondta a két férfinak, a kik figyelemmel hallgatták a látottakat s hallottakat.

Egyikük sem válaszolt. Bob csak ezt mondta. — El innen, Master. Raérünk később tanácskozni.

Burns intésére Bob kiterelte a csónakot a kis öbölből; amint kiért a csatornába, Bob olyant rántott az evezőkön, hogy tán száz lépésnyire hajtotta előre a kis járművet.

Mindhárman hallgattak.

Még nem volt oly setét, hogy az egyes csatornákat fel nem lehetett volna ismerni és Bob, a ki veszélyesnek tartotta a zajos evezősapást, azért az alácsüngő ágakba kapaszkodva hajtotta odább a csónakot.

Végre Bob törte meg a hallgatást és így szólt:

— Master, nemde különös dolgokat beszélt el nekünk John?

— Bizony, elég gyanus, — mondá Burns — fogház van ott egy fogolylyal, a ki lord? Igazán különös?

— Tehát még is csak áll az, mit Bob a kalózkokról mondott; John most kifürkészte lészküket.

— Hm, igaz, veszélyes dolog; de mind a mellett nagy kedvem volna elvinni az orruk elöl a csónakot, hadd játszá a bitangok Robinsont.

— Attól tartok, hogy keveset ártanánk ezzel nekik; nagyon csudálkoznom, ha nem volna ezeknek a ficzkónak itt a szigeten még több ily rejtekhelyük. Meg azután nagyon könnyen átuszna a szűk csatornákon.

— Igazán kedvem volna megtenni.

— Evvel csak figyelmessé tennők őket arra hogy emberek vannak itt a közelben s így még könnyebben ránk akadhatnak.

— Igazsága van Master; de mégis csak jó volna őket megtréfálni. Három puskára volna még szükségünk és nem egy könnyen ijednék meg tőlük.

Csónakjuk ezalatt a part felé tartott; ismét evezősapást lehetett hallani.

Hallgatództak; a kimért, egyenletes hang mindinkább közeledett. Bob a partról aláfüggő ágak közé hajtotta a csónakot, úgy, hogy a vizről nem lehetett látni.

Lélekzetüket is visszafojtották, úgy hallgatództak.

Az övékéhez hasonló csónak tartott felfelé a tavon. Kétten ültek benne, csak egyikük evezett.

Épp most surrant el előttük a csónak. Láthatták, hogy a bentülök egyike háromszögletű kalapot viselt, míg a másiknak öltözete matrözokéhoz hasonlított.

— Az ördög se találja meg most a sötétben a szigetet, hisz nappal is csak nehezen akadhatni rá. Sir Edmund, én azt hiszem, hogy itt van a közelben. Ha a vihar partra nem vetett volna bennünket, már régen itt lehetnénk.

— Nyisd fel szemeidet ficzkó, — mondá a másik tiszta, csengő hangon, — a szigetet könnyen felismerheted sziklás partjáról; te nagyon is jobbra tereltd a csónakot.

— Lehetséges. Éjjel bajos megmaradni a rendes uton.

— Fordíts egyet a csónakon és térj be balról, ott a csatornába.

Jól van. Sir Edmund, megpróbálhatjuk. De nagyon kétséges, itt találjuk e Hollinst.

— Ez nem tartozik te hozzád. Előre!

A matröz hozzálátott az evezéshez, megfordította a csónakot, a mely csakhamar eltűnt a félhomályban; csak az evezők által okozott zajt lehetett még egy ideig hallani.

Némán hallgatódzott a három férfi, míg végre megszólalt az öreg Burns. — Igazán érdekes, mily mozgalmas élet uralkodik itt ez elhagyott félreeső szigeteken.

— Maga az ördög működik itt, — morgott Bob, — én jobban szeretném, ha ismét az Ontarion volnánk a «Molly»-val; sokkal jobb dolgunk volna. Azt hiszem, jó lesz már a vitorlás után néznünk.

— Raakadsz a sötétben?

— Hihetőleg. Csak biztosan tudnám, merre van észak; a sarkcsillagot nem tudom kivenni és az iránytűt sem láthatni ebben a sötétben. Még ezer szerencse, hogy az égbol-

tozat visszatükröződik a vízben, különben várhatnánk itt szürkületig.

Kiterelte a csónakot a bozótból és nagy öröme, a csillagok fényénél meglátta az iránytűt.

Minthogy féltek az evezés okozta zajtól, felállították az árbocot és kibontották a vitorlát.

A gyenge szélben zajtalanul siklott tova a csónak, míg két órai ut után elérték céljukat: megtalálták «Molly»-t. Ezután megerősítették a csónakát, maguk pedig a fedélzetre mentek.

John előre ment s látta, hogy az indián most is ott ül előbbi helyén, hogy hozzá sem nyult az ételekhez.

— A fiatal harezos búsul, — mondá John résztvevő hangon, — de csillapítsa csak fájdalmát.

Erre az indián felkelt helyéből, odament Johnhoz, megfogta ennek kezét, szívére tette, mialatt néhány indián szavat mormogott, melyeket azonban John nem értett. John barátságos kézmozdulattal lehivta magával az indiánt a hajószobába, a hol Burns és Bob, miután az ablakokat gondosan lefüggönyözték, lámpát gyújtottak. John és az indián beléptek a szűk helyiségbe. Az indián odalépett Burnshez, meghajtotta magát azzal a mozdulattal, mit előzőleg Johnnal és itt is mondott egy-két indián szót.

— Mit akar, Bob? Nem érti?

— Köszöni a segítséget, melyet nyújtottunk neki. Nekem Master, különben volna tervem: a rézbőrű őrt állhatna a fedélzeten. Az ily ficzkónak olyan a füle, akár a hiúzé, szemé vetekedik a saséval és orra is egyszerű. Azt hiszem, rá lehet bízni a fedélzetet; ha ő örökös, mi annál biztosabban alhatunk, a mi aligha fog ártani a kiállott napi fáradsalmak után. — A senekák nyelvén így szólt folytatólag az indiánhoz: Az én fiatal testvérem nem ért angolul?

— A kereskedők, a kik felszokták keresni az indián tanyákat és a Herrnhut testvérektől tanultam egy kissé, de kevés a gyakorlatom — felelte elég értelmesen az indián.

— Ez helyes. Seneka a fiatal harezos?

— Nem Seneka.

— De azért érti ezek nyelvét?

— Igen, érti.

— Helyes. — Ellenség van a közelben.

A fiatal indián szeme úgy villogott mint a tüzes parázs; egyre a férfiak puskáit szemlélte.

Bob észrevette tekintetét és így szólt.

— Igen ezekkel jól lehet löni. A vörösbőrű barátom is ért ehhez?

Az indián erre előlépett, felkapta az egyik puskát, oly gyorsan és oly biztossággal tette oda arcához, szemét a puskacsőre szegezve, hogy azonnal bebizonyította jártasságát.

— Igen, igen, vörösbőrű, látom, értesz te ehhez.

— Őrt áll az én barátom, míg mi alszunk, és a napkeltevel fel fog kelteni bennünket?

Az indián megértette, kezét szívére téve meghajtotta magát.

— Hogy híjják, az én új testvéremet? Bizonyára van már neve?

— Ni-kun-thas, azaz sólyomszárnynak mondanak.

— O Nikunthas, sólyomszárny. Helyes. Nikunthas majd ezzel a puskával, — átnyújtotta a töltött fegyvert, őrt fog állani.

Az indián magához vette a fegyvert és kérdezte, ki az ellenség?

— Rablónépség, mely megszeretne bennünket gyilkolni.

— Canada harezosai is ellenségeid?

— Igen, azok is. Hihetőleg te sem vagy barátja az irokezeknek.

— Azok a kutyák, — mondá az indián gyűlöletes arc kifejezéssel, — az irokezek ép úgy mint a wiwisek.

— Az egész helyesen van, ha wiwisek alatt a francziákat érted.

— Igen, azokat értem.

Ez a dialektus hol angolul, hol indiánul folyt le.

John ezután levett a szegről egy vadászínget és e szavak kíséretében adta át az ifjú indiánnak: A mi vörösbőrű barátunk nem venné magára ezen ínget?

Az indián köszönettel vette át az ínget és csakhamar a fedélzetre ment.

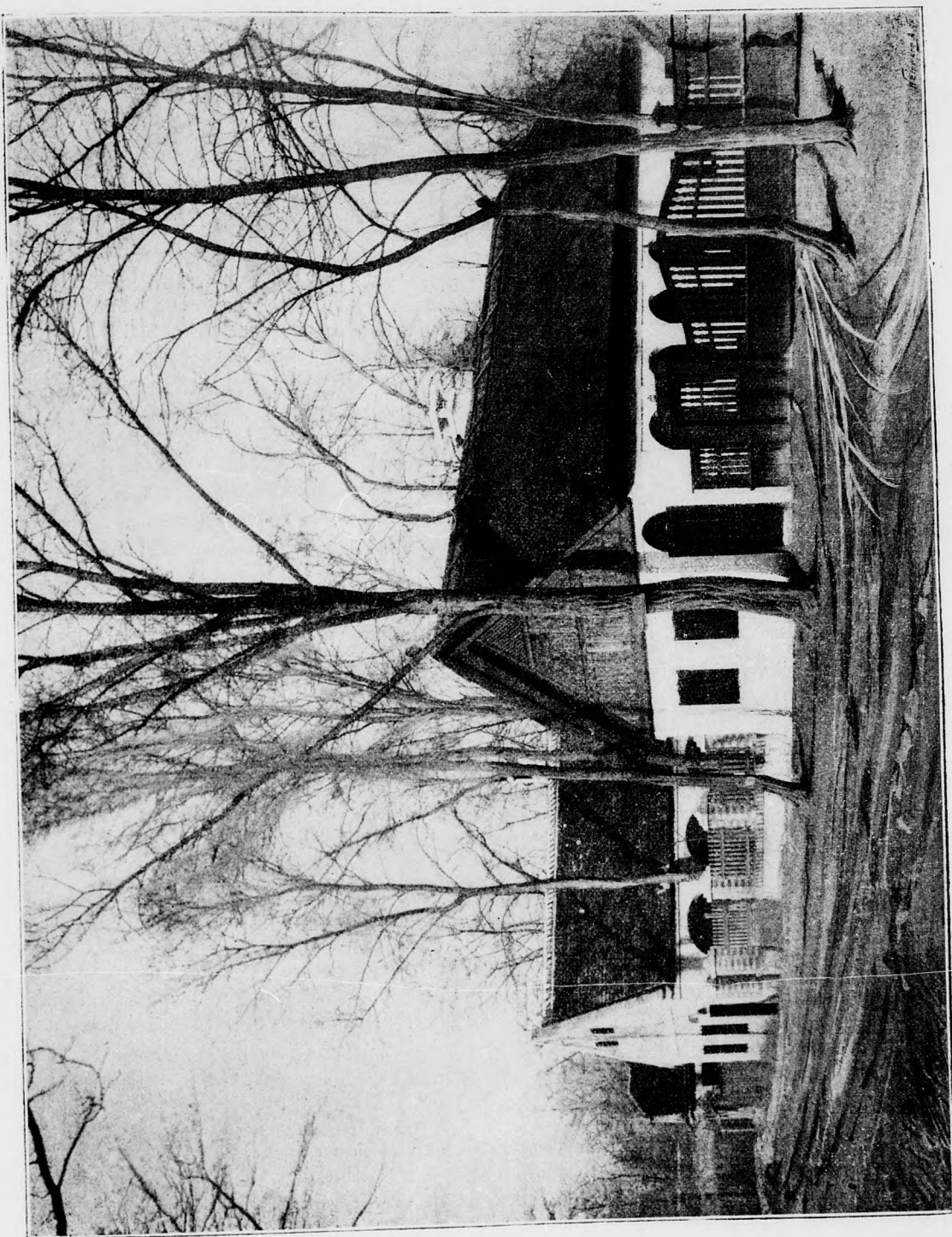
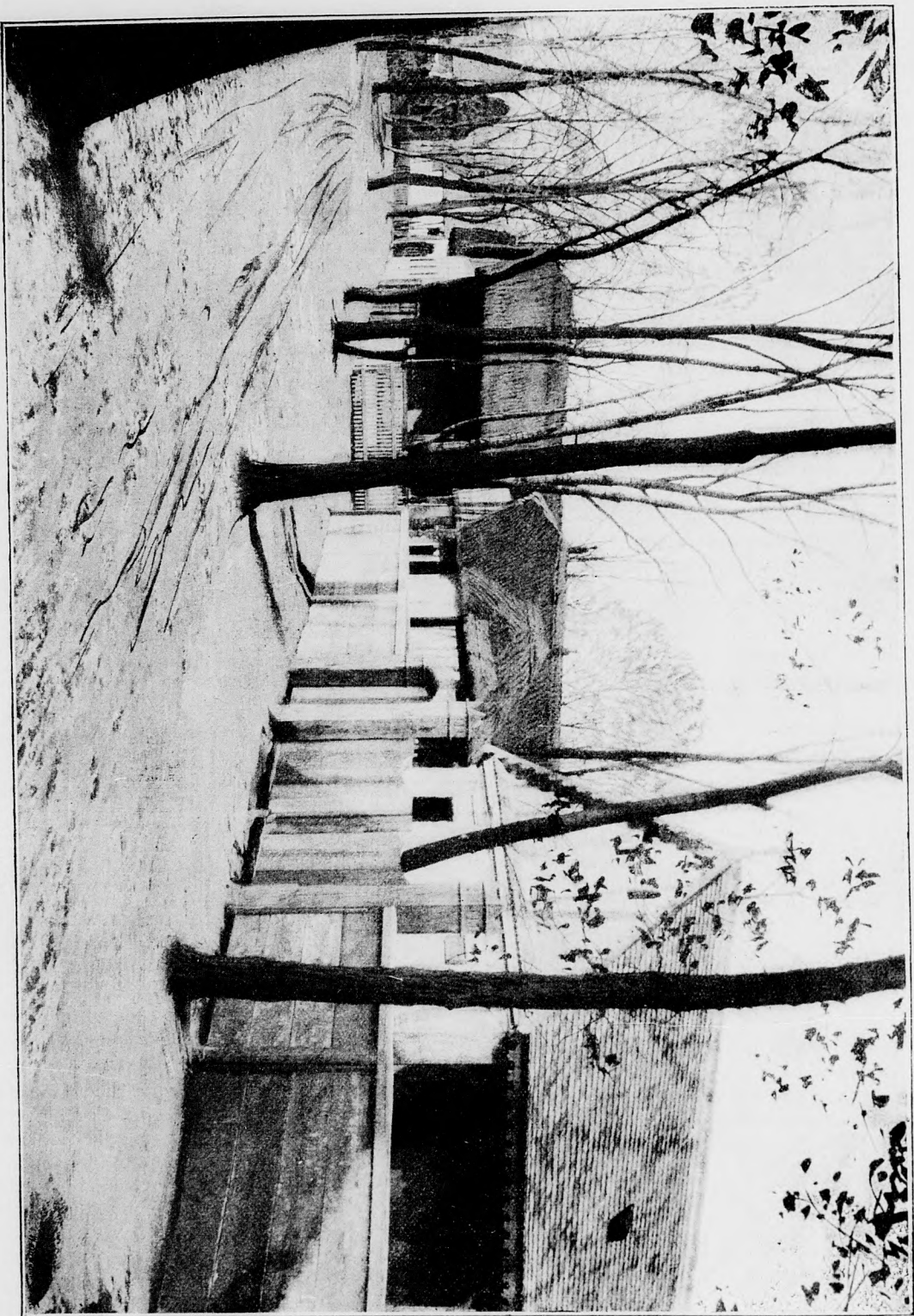
— Ez a vörös bőrű körültekintő, figyelmes őt lesz. Ezen emberek hálások a vett jótéményért és mi — életét mentettük meg.

— Én is azt hiszem, — mondá az öreg Burns, hogy megbízhatunk benne. Kis ismeret-ségem nekem is volt a vörösbőrűekkel és valahányszor békésen találkoztunk, békésen is távoztunk egymástól.

— gen jegyzé meg Bob — csak a scalp késsel ne lássa az ember ezeket a vörös ficzkókat. Oly kegyetlenek, oly vérengzők, hogy nem volna kár az egész fajt elpusztítani.

(Folytatása következik.)

Képek az ezredéves kiállításról. — FALURÉSZLET.

Képek az ezredéves kiállításról. — FALURÉSZLET.

Kapisztrán jóslata.

Ujlaki kolostor sötét templomába
Oltárra letűzve három égő fáklya.
Körül talpig gyászban marczona vitézek,
Csüggedt, borús arczczal a bús lángba néznek.

Az oltártűz alatt párnás beteg-ágyon
Barátsuhás ősz agg fekszik haloványon.
Mellette zokogva két ifjú térdel;
Két kezét csókolkják fuldokló beszédél:

«Fekete a világ, teli gyűlölettel . . .
Jó atyánk, gyámolunk, ne hagyj itt, ne menj el! . . .
Ég, lobog a fáklya, halaványa a lángja . . .
Suttog a haldokló a halálos lázba! . . .»

«Édes pihenésre, nyugóóra térek,
Én drága eselédim, árva szép testvérek.
«Háromszinű zászló a nándori toronyon . . .
Megtépve a lófark . . . nines itt már több dolgom . . .»

«Ő is elment, elszállt fellötelen égbe —
Megyek el utána, Istennek elébe.»
«De ti itt maradtok, most nyiló virágok,
Ellentől, pogánytól megvédni hazátok!»

Ég, lobog a fáklya, vérvörös a lángja . . .
Suttog a haldokló a halálos lázba! . . .
«Itt maradtok . . . jertek közelébb, hadd látlak . . .
Valami rém üldöz, szörnyű képek bántnak . . .»

«Látjátok . . . vihar van, elsötétül minden,
Megdördül az égbolt, haragszik az Isten!
«Egy nemzetnek átka zúdul a királyra,
Piros vér hullása lesz lelkének átka!»

«Budavár piacán megtört tépett, zászló . . .
Bakóttól megölve, te heversz ott, László . . .
Ég, lobog a fáklya, szép, szelid a lángja . . .
Suttog a haldokló a halálos lázba! . . .»

Elmult a vész, játszó szívárvány az égen,
Oly tiszta az arca, a milyen volt régen.
«Most . . . jönnek esatából hadverő leventék,
Elöl büszke lovag, majdhogy nem gyermek még . . .»

« . . . Körötte a népség, rivalgva kiáltja:
Éljen Mátyás király, magyarok királya! . . .
Elaludt egy fáklya . . . csak pislog a másik,
Hanem a harmadik ragyogva világít!

Hlatcsék Béla.

Erkölcsei tanulságok Tompa Virágregéiből.

— Pályamunka. —

A szelid lelkületű Tompa Mihály fő jellemvonása a természethez való csendes vonzódás, meleg ragaszkodás. El elkeserű ugyan honfiúi bánatát, a szabadságharcz elbukásán való bánkódását is (A gölyárhoz. A madár fiaihoz); egyszerű tisztasággal, szívet-lelket megindítólag tárja fel ugyan családi élete sebeit, a fia elvesztésén megtört atyai szív búbanatát s egyszersmind az Isten akaratán való békés megnyugvást (Jöszte kedves, stb. Isten akaratja): azonban főképen egész valójában mégis a természet költője ő. A természethez vonzódik lelke titkos rajongásával, itt keres vigasztalást atyai szíve a fájdalommasabb sebre, itt könnyebbül meg lelke az élet nyomasztó gondjaitól.

Ide jár ki a bánatos költő kis fiának halála után s mereng borongó kedélyvel órak

hosszáig, tépelődik az elmulás, az elhervadás gondolatával. Ha látja a körülötte pompázó virágokat, látja egyszersmind a rájuk váró sorsot: a hervadást is. Édes-bús szeretettel csüng a játszó virágokon, az emberi élet virulását, örömét és elmulását, bánatát látja bennök.

«A hü csalódás megszáll lelkemen
És bűt, szerelmet, vágyat, összeköt:
Szóvén belőlök ábrándos regét
Kert és mező virágit rólatok;
Megmentni vágyik éltetek felet,
Ha elhervadtok, ha meghaltatok»

(Előhang.)

Igy születnek csendes merengése közben a virágregék. Azonban magasabb cél is vezérli költőnköt. Beleszövi a regékbe az élet bajait, szenvedéseit s tanulságait. S ez a nagyobb érdeme. Mert maguk a regék — habár

a természetben tett éles megfigyeléseit ritka képzelőtehetséggel adják elő s habár egyéniségeinek egyik legjellemzőbb, legnemesebb oldalát tüntetik fel, — nem mentek a mesterkéeltségtől; mit bizonyára az is okozott, hogy minden regének más-más erkölcsi igazság magvát kelle magába zárnia.

A regék erkölcsi igazságai azonban a tanulmányozás hálás anyagául kínálkoznak. Nem egyéb a «Virágregék», mint Tompa erkölcstana. tárháza az élet bajait átküzdött, az élet szövevényes utáival megismerkedett lélek tapasztalatainak, kiforrott meggyőződésének, életnézetének.

Fűzzük hát egy szerves egészbe az egyes regék igazságait s ez által ismerkedjünk meg Tompa erkölcsös életnézetével.

Gyarló emberi nemünknek egyik nagy hibája az összeomló légvárak építése, szóval az ábrándozás. Az ember

«Tele van regényes
Vágygyal képzeléssel,
Fényes árnyat kerget
A melyet nem ér el.»

(Bajnokfü.)

Az ábrándozás rendes utitársa a nagyravagyás. A szegény irigyli a gazdag sorsát. Hányszor kell hallanunk a megélhetés vásári zajában beképtelen szavakat, hányszor ábrándozik a szegény, még ha boldog is, a gazdagságról, a mi pedig sokszor, nagyon sokszor a boldogtalanság kavargó örvényébe sodorja. A gazdagság muló földi jó, a mint jött úgy el is röppenhet. Nem szabad hinnünk az ábrándok esalfa képeinek. Vörösmarty is megmondja:

«Ábrándozás az élet megrontója
Mely kancsalul festett egekbe néz.»

(A merengőhöz.)

Boldog csak az az ember, legyen bár szegény, kinek józan esze széttepte az ábrándok ragyogó, de esalfa kötelekét; boldog az, ki megelégedett szegény sorsában is, mint a kis ibolya a bokor alján:

«Hol szaggató kéz és zápor nem ér
Es a vihar bántatlan átrepül.»

Hol esendes, nyugtot adó béke terjeszti ki védő szárnyait az üldözött felett.

(Ibolya álmai.)

Az még számot tarthat boldogságra, ki ábrándozásából végtére fölcusodott, de jaj annak, ki ábrándjait, nagyravagyását törekszik is mohón kielégteni. Az ilyen embernek keserű siralmas sors jut osztályrésül.

(Őszi kikiries.)

Intő szózatunk legyen tehát minden körülményben:

«Jozan ész vezessen!»

Tőlünk függ teljesen, hogy a boldogság rózsái nyiljanak számunkra avagy a boldogtalanság tuskéi sebezzék szíveinket. Tartsuk szemelőtt Vörösmarty mély igazságu mondását:

«A mennyit a szív felfoghat magába
Sajátunknak csak annyit mondhatunk»

(A merengőhöz.)

Csak az után törekedjünk a mi a helyesen, nemes értelemben vett boldogság elérésére alkalmas. Szívünk csapkodó érzelmeink, viharzó indulataink uralkodnunk kell, mert ha szabadjára eresztjük, nem mérsékeljük vágyainkat; szívünket, habár

«Boldogság van
Meleg keblével birtokában,
Keresni azt egy kába álom
Hurczolja messze a pusztá tájon»

Ha nem elégszünk meg a jelen nyújtotta boldogsággal, ha ábrándjaink szívet lelket jobban eltöltő boldogságról szönek csalképeket, ha hűtlenül megtagadjuk, elhagyjuk előbbi érzelmeinket, ha előbbi szeretetük helyett a csalárdság gyomát engedjük felsarjadzani keblünkben, sohasem leszünk boldogok; magunk sorsát döntjük el, földi életünk boldogságát temetjük el örökre a magunk hibájából.

(Kék iringó.)

Mert ugyan

«Mi boldogítja vagy szenvedteteti
Az embert? A szív s annak érzeti,
Mert fény és árnyék, bánat és öröm
Együtt lakoznak minden földvön.»

A lélek csendes megelégedése, boldogságot, fényt, örömet ad a szívnek; az elégedetlenség, a jellem kicsinylése, semmibe vévése szenvedteteti a szívet, «bánattal» sebzeti a lelket, árnyat borít a hajdani megelégedés, boldogság tiszta egére. A megbánás ismét jobba teheti sorsunkat, de olyan boldogságot, melyet egykor könnyelműen eljatszottunk, megtört szívünk többé nem találhat. A mult borongó emléke egyre kísért. Ezért kell jól megbecsülnünk jelen boldogságunkat.

(Izsóp és viola.)

«Mit ér az élet ifjusága,
Mit ér a hő kebel,
Ma vágy és szenvedély tüzeben
Magát emészti fel?»

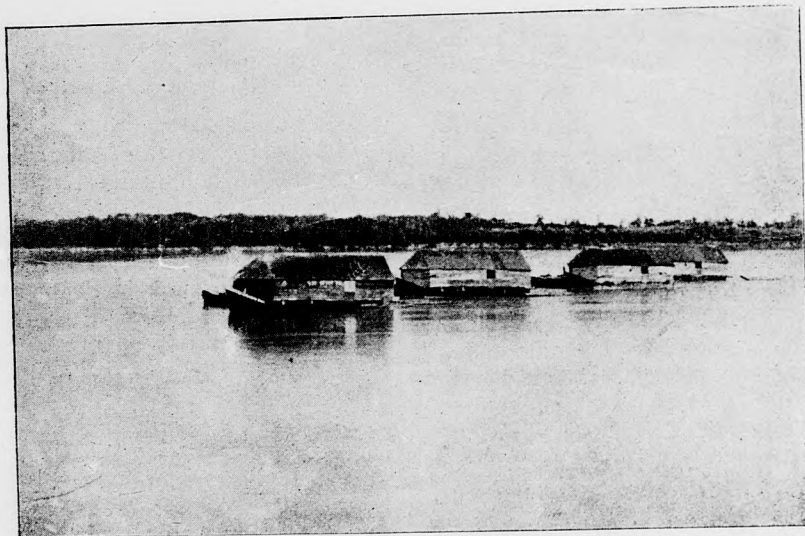
Hogyan lehetünk hát igazán boldogok? Az izzó vágyat. A szenvedély tüzeit szelid reménynek kell le csillapítania. Esményi, tiszta

vágy legyen lelkünk lakója s így bizton, «üdvé a vágy és remény életünknek!»

Addig boldog a szív, míg van, a mi után csendes vágygál kívánczok; de ha egyszer a szenvedély romboló hatalma alá kerül s elmerül az öröm árájában, többé nem lesz fogékony semmi nemes iránt; elfásul az élvezetek örömeiben. Hadd maradjon meg a szívnek édesboldogító, csendes vágyakozása, szép reménye: az «unalmas való» a reményt elhervasztó, mérges fuvalatával jobb ha nem messze marad; hiszen

«Eltelnék a szív a valóval,
De a vágy és remény
Jótékonyan izgatva, üze áll ott
Frissen tartja, mint harmat a virágot
A nyárnak idején.»

(Gyöngyhím)

Dunai malom. Jutalmazott amateur fotográfia.

A barátság hatalma.

— Elbeszélés az iskolai életből. —

I. Egy októberi délután.

Vége van a délutáni előadásnak. Az egyes osztályokból kiözönlő diákság méhrajként lepi el a folyosót s tolong a kijárási felé.

— Fiúk! el ne felejtsetek, a mire ezen az unalmas latin órán felhívtak benneteket az «add tovább!» czédulával, — szólal meg az első osztályban, rögtön a tanár ur kilépte után, immár a pad tetején, egy büszke, daczos tekintetű fiu.

A reményt és hitet táplálniok azoknak, kik eljátszották balgaságukkal előbbi boldog sorsukat. Kétségbeesni nem szabad; míg csak a remény egy szikrája él keblünkben, addig a kétségbeesés, bűn, önmaguk ellen való véték. A megtörténtet meg nem történtté nem lehet változtatni, bele kell törödnünk a sanyaru helyzetbe is.

«Remélj s türed sorsodat

— — — — —
Egyik szívnek reményt ad a sors,
Másiknak örömet;
Ha nem kellet öröm: reményben
Eld át az életet!»

(Téli zöld.)

(Folytatása következik.)

különösen jól elkészüljünk a latinra, mert megkezdi látogatásait a főigazgató ur? Jobb lesz bizony, ha te is haza mégy tanulni. Ne hallgassatok Oszkár, jertek fiuk haza!

— Ni a kis pökhendi, még mit nem talál ki! Te nyivászta könyvmoly! Majd én! elszalajtom ezt a szép időt s a könyv mellett tespedek! Te csak eredj haza magolni, ti pedig fiuk jertek velem. Meg lehet azt a latint még tanulni este is.

Helyeslő s ellenző lassu moraj követé e szavakat. Elvégre két részre szakadtak. A kötelelő tudóbbak megmondották a dolgot s haza mentek, hozzálatni feladataikhoz; hatan azonban, kik máskor is csak úgy félvállról veszik dolgaikat, követték Görömbeyt.

II. Az első hét a gymnasiumban.

Görömbey Oszkár gazdag, előkelő szülők gyermeke volt. Atyja földbirtokos volt. Gyermekeit nagyon szabadjára ereszté, úgy, hogy ennek következtében a fiu kényessé, daczossá lön. Az elkényeztetés a kezdő tanulóra nézve minden bajnak kútforrása. Ez okozta, hogy a máskülönben eszes fiu nem tanult semmit, csak a játéknak s a társaival való gyakorta összekapásnak élt.

A másik fiut, ki oly bátran, kötelelő tudóan szembeszállott a daczos Görömbeyvel: Csapó Istvánnak hívták. Egy faluba való volt Görömbeyvel; atyja kovács volt s így bizony szerény jövedelméből valami fenyesen nem taníthatta gyermekét. Érezte tudta ezt Pista is és szilárdul el is tökélté, hogyha az első időszakban nem is, de a másodikban, mikor már jobban belejő a tanulásba, biztosan fog tanítani a gyengébbek közül valakit s az így szerzett kis összeggel is segít magán.

Oszkár már régóta ki nem állhatta Pistát. Az egyszerű falusi iskolában mindig fölülmulta őt a kovács fia; ő csak második, Pista pedig mindig az első volt. Pedig a második helyet sem érdemelte volna meg, de hát apja gazdag, hatalmas ur volt nemcsak a faluban, hanem az egész környéken. Oszkár érezte és tudta ezt s kevélyen az első hely után vágyott, ezt azonban sohasem érheté el. Azt már a tanító sem tehette, hogy a miért Oszkár a földes ur fia, elébe helyezze őt a legjobb tanulóknak, a kis Csapó Pistának is.

Volt is ezért harag, irigység Oszkár részéről. Egyre bántotta, gúnyolta, ingerelte a szegény Pistát.

Azt hitte gyermek-eszével, hogy a gazdagságnak, atyja tekintélyének, joggal meg kell nyitnia az utat neki is az első helyre.

Neki, a nagy ur fiának, egy jött-ment kovács fiát helyezik elébe! Ő csak második!!

Ezen ferde nézete megmaradt a gymnasiumban is. Szentül hitte, hogy most már biztosan megkapja az első helyet, hiszen apját városzerte jól ismerik.

Oda is telepedett nagy büszkén mindjárt az első órán az első pad szélére, várva, hogy a tanár ur is átadja neki e helyet egész évi örökségül.

Mily nagy lön azonban csodálkozása, midőn a tanár ur, ki egyszersmind osztályfőnök is volt, mindjárt az óra elején kijelentette, hogy a rend megtartása érdekében senki meg ne merje változtatni egyszer elfoglalt helyét.

— Itt hát nem érdem szerint ülnek! — mérgeledék magában Oszkár, ily keserű tapasztalatra jutva.

— Sebj azért! — gondolá, — csak én leszek itt az ur, a kitüntetett, nem pedig holmi Csapó Pista. De csakamar vége szakadt ön-hitt ábrándozásának.

— Hogy hivnak kis fiam, itt az első pad végén? — szólalt meg a tanár ur szelid, nyájas hangon.

— Görömbey Oszkár, — válaszolt a kérdett fel sem állva.

A tanár ur arcát haragos pir önté el, de azért jóakarólag, szeliden szólt:

— Tanuld meg fiam, hogy mikor hozzád beszélek, állj fel! Máskor nem nézem el az ilyen illetlenséget.

Ez volt a második csalódás Oszkár urfira nézve.

Kezdet kényelmetlen lenni rá nézve már az első délelőtt is. Alig várta a tizenegy órát, hogy a játék örömeit élvezhesse. Nem is hagyta abba, míg csak a delet nem harangozták. Délután megint két óráig s az előadások után késő estig folyton hancuzozott. Sajnos, hogy akadtak pajtásai nagy számmal.

Igy ment ez a pár első nap, minden bűnhődés nélkül. De lassanként gyült a dolog; a játék tovább folyt, a munka, a tanulás, természetesen maradt. Oszkár rá se hederített, míg újabb csalódás nem nyitá fel kissé szemeit.

Egy pajtása, ki rendesen vele játszott a tanulás drága idejét, az első hét közepe táján már elvette hanyagságának jutalmát. A tanár ur kinyilatkoztatta, hogy ha így tanul, el fog bukni.

A kis fiu szörnyen megijedt, kivált mikor látta, hogy a nóteszbe is beir a tanár ur valomit. Használt neki a leczke, komolyan hozzálátott a tanulásához, Görömbeyhez s társaikhoz

pedig többet nem csatlakozott, míg meg nem tanulta leczkélését.

De fájdalom! nem használt a leczke Oszkár urfinak. Bezzeg nem okult ő a más keserű példáján, hanem maradt a régi dölyfös, henezegő.

— Eh! engemet csak nem buktatnak el! — mormogta helykén társainak. — Biz' én nem, tanulok!

Meg is adta az árát.

A hét végén rá került a sor. Persze nem tudott semmit. Bizony neki is megmondta az igazságot a tanár ur, a mit a többinek, neki is bejegyzé azt a valamit a noteszbe.

Oszkár urfi most az egyszer az előadás után haza ment, — mérgében. A javulás eszé ágában sem volt.

Az utcán egyszerre csak mellé állit a kis Csapó Pista.

— Oszkár! — mond a mindig lenézett, ki-gunyolt fiu.

— No mit akarsz te számár! — förmedt rá Oszkár.

— Csak azt akarom mondani, — folytatá nyugodtan Pista, szeméit Oszkárra függesztve, — hogy . . .

— No mit akarsz? nyögd ki!

— Hogy gondold meg magad s kezdj tanulni.

— Mit te még tanácsokat osztogatsz? Nekem? Görömbey Oszkárnak?! Mindjárt . . .

— Előtted van a vasárnap Oszkár, helyrehozhatod, mit eddig mulasztottál. Gondolj szüleidre . . .

Oszkár egy pillanatra habozva hátrahökken, de csakhamar kiegyenesedett.

— Eltakarodj mert mindjárt . . . s azzal végig ütött könyvével a kis Pistán.

Pista nem szólt többet, visszafordult s szomorkodva tartott haza felé.

Nem annyira az ütés fájt neki, mint inkább az, hogy jóakarátát Oszkár ily rútult viszonzotta.

— Szegény jó anya! — sóhajtott föl — látam, mily lázasan ölelte meg gyermekét a kapuban s hogy integetett könnyes szemekkel a tovagördülő hintó után.

— Sokszor bántott Oszkár, az igaz, de én, ha csak lehet, megjavítom őt magának s az anyának.

Görömbey Oszkár lépéseit figyelni hát már valaki, kit mindig lenézett, gunyolt, bántott. Csapó Pista, a szegény kovács fia viseli szíven a földes ur gögös gyermekének sorsát; indítatva erre nemesen érző, könnyen megbocsátó gyermek szíve által.

(Folytatása következik.)

IRODALOM.

Ifjusági könyvtár. Ily című vállalatnak élén áll dr. Szemák István budapesti VII. ker. főgymn. tanár. Most kaptuk belőle a «Képek Róma őskorából» című kötetet. Nem tudományos színezetű, hanem élvezetesen összeállított kis munka ez, melyet már az I. és II. osztályu tanulók is szívesen olvashatnak, mert a tárgy vonzón, érdekesen van benne feldolgozva. Benne van mindaz, a mit az alsóbb osztályuaknak a latin olvasmányok megértéséhez tudniok kell. A kiállítása fényes, aranynyomású vászonkötés. Ára csak 80 kr. Nagyon szívesen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Megrendelhető Budapesten, Pfeiffer Ferdinánd könyvkereskedésében.

A Szalay-Baróti-féle millenárium Magyar Történetnek megjelent 31-ik füzetében befejeződik Hunyadi Mátyás korának tárgyalása és megkezdődik az Jagellók kora. Az eleven tollal és nagy szaktudással írt szöveget az érdekesnél érdekesebb képek egész sorozata illusztrálja. Mindenekelőtt ott van Madarász Viktor híres festményének, a ravatalon fekvő Hunyadi Lászlónak reprodukciója, e mellé sorakoznak: Korvin János arcképe, Miksa bevonulása a magyaroktól elhagyott Bécsbe, Székesfehérvár ostroma, ama korból magyar codexek és nyomtatványok hasonmásai, érmei, pénzek, névalírások stb. stb. A «Magyar Nemzet Történet»-nek szerzői és kiadói valóban mindent elkövetnek, hogy e mű igazán méltó legyen az ezredéves ünnepélyhez. Még ez évfolyamán be is fejezik alkotásukat s akkor e Történet négy kötete méltó büszkesége lesz a hazai irodalomnak. A Szalay-Baróti-féle mű a kiadócégnél (Lampel R. Wodiáner F. és Fiai, Andrassy-ut 21.) rendelhető meg, egy füzet ára 30 kr.

Az 1848-49-iki Magyar Szabadságharcz Története című nagy illusztrált munkából most jelent meg az 52. füzet, a melyben Graetz György a debreczeni országgyűlés működését és az ottani tarsadalmi és irodalmi életet festi rendkívül élénken, számos új ada fölhasználásával. A munka a teljesség okából néhány füzettel megtoldatik, de azért még a nyár elején okvetlen kész lesz a III-ik kötet is. A hátralevő füzetekre a Wodiáner F. és fiai kiadóczég Budapest Andrassy-ut 21. számán még mindig elfogad előfizetéseket.

FEJTÖRŐ.

— Rovatvezető: Csizsár József. —

1. Számtani kérdés:

Két csap közül az elsőn 45 l. víz ömlik ki azon idő alatt, míg a másodikon 70 l. a) Hány liter foly ki a másodikon azon idő alatt, míg az elsőn 1800 l. foly ki? b) Hány óra a'att foly ki a másodikon annyi, mint az elsőn 24 óra alatt?

2. Földrajzi kérdés.

Melyik mellékveze az a Tiszának, a mely a máramarosi havasok határgerinczén a verezkei hágó közelében támad a Bisztrai és a Repinszka patakok egyesüléséből. Számos patakot véve fel, hol önlük a Tiszába?

3. Történelmi kérdés.

Ki volt az arvernek azon fejedelme, a ki a Caesar ellen támadó gallok ellére állott? Gergoviát az ostrom alól felszabadította, de Alesianál bekerítették és elfogták s arra kényszerítették, hogy Caesar diadalmenetében részt vegyen; aztán mi történt vele?

4. Természetrizai kérdés.

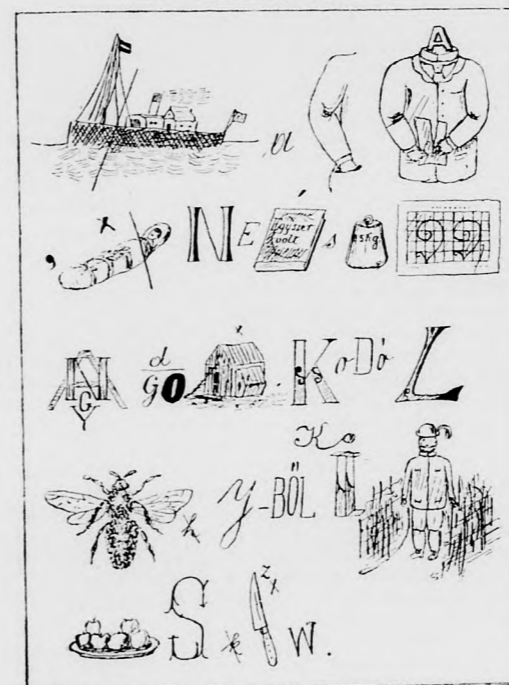
Melyik bogár az, a melynek szárnyfedője sokkal rövidebb, mint vaskos potroha? A fűben él, lábizületeiből, ha megfogják, erős sárgás folyadékot bocsát ki; a mit ezelőtt veszettség ellen használtak. Melyik családba tartozik?

5. Fizikai kérdés.

A nehézségerőnek a föld különböző pontjain való különbözőségét ki fedezte fel? Ki és mi által mutatta ki, hogy a föld tengelye körül forog?

6. Képtalány.

Klein (Kemény) Józseftől.

A 5. számban közölt fejtörő kérdések helyes megfejtése. Számtani kérdés: A tanuló 14 éves volt. Földrajzi kérdés: Köln, székesegyháza gót stílusban épült. Történelmi kérdés: Szemiramisz. Természetrizai kérdés: A fehér mécsvirág (Lichnis vespertina) Stilisztikai kérdés: Allegoria. Képtalány: Szondy György.

Helyesen megfejtették: Trammer Samu, Kaltenecker Károly, Bernolák Nándor és Kálmán, Bitter Károly, Kulcsár Kálmán, Hanzely László, Schnauffer Ferencz, Rigó Ferencz, Blaske Lajos, Kohn Béla, Dienes Elemér, Popper Sándor, Hodács Agost, Plesz György, Janky József, Havas Nándor, Brüll Imre, Klein József, Raab Antal, Unger Béla, Palugyay Lajos, Balázs Ferencz, Bognár István, Farkas József, Kutschera Lajos, Herman Béla, Kovács Alajos, Böllönyi Ferencz, Lajtos Ferencz, Tel-

kes Lajos, Kemény Dénes, Fuchs István, Német Péter, Pál József, Agh Lajos, Weisz Henrik, Lakatos Géza, Perl Jenő, Bergl István és György, Stojanovics Pál, Stacha Gusztáv.

A kitűzött jutalomkönyvet Dienes Elemér (Zombor, Sztapári-ut 21.) nyerte el, kinek azt már el is küldtük.

VEGYESEK.

Matinéé. Magyar nemzeti szellemünk ujja teremőjének emlékére szentelt ünnepet a székelly-udvarhelyi ev. ref. kollegium «Petőfi önképzőkör»-e. Teleky E. VIII. o. t. lendülettel beszédében méltatta Kisfaludy Károly írói érdemeit. Balogh J. VII. o. t. Zuárd cz. balladát szavalta el, viharos taps követte. Pál G. VIII. o. t. utólérhetetlen vigjátékait ismertette, nem kevés hatást ért el. Keresztes E. VI. o. t. az Álmatlan király szavalója megszünni nem akaró taptot nyert. Palfy J. VIII. o. t. Irénéről írt. beható tanulmányát folytonos érdeklődéssel hallgatta a nagyszámu közönség. Agh J. VIII. oszt. t. Mohamed: Darvay I. VII. o. t. Iréne: dialogja az előbbieknél nem kevesebb hatást keltett a hallgatókban. Grünbaum J. VIII. o. t. Kisfaludy novellairói működésének nagyszerűségét mutatta fel. Becsek I. VII. o. t. Tollagi Jónás viszontagságai cz. vig novellából adott elő egy részletet. Az ünnepélyt az ifjusági harmonia Szózata zárta be.

A pécsi főgymn. önképzőkörének folyó hó 2-án tartott rendes gyűlése: Elnök ur a gyűlést megnyitván, a szavalatok következtek; elsőnek Máhr VII. o. t. lépett fel Tompa «Madar fiaihoz» cz. költeményét szavalta közepes sikerrel. Utána Légrady F. V. o. t. szavalta «Rachel siralma» című költeményét, általános sikerrel. Őt követte Nagel J. V. o. t. «Mikes» című költeményével, Lévaának, minden művésziesség nélkül! Önkénytes szavalókul felléptek Kelemen J. VIII. o. t. és az alelnök, Vaszary H. VIII. o. t. mindketten jó sikerrel. Ezek után Strasser M. VIII. o. t. olvasta fel: «Berszenyi és ódái» című sikerült értekezését. Az értekezés felolvasása után főt. Elnök ur 1 drb aranyat hirdetett egy a millenium alkalmból szerkesztendő és elszavalandó legsikerültebb szónoklat írójának. Következő alkalomra szavalókul kitűzettek: Bitter K. Weichardt R. stb. A gyűlés ekkor feloszlott.

Gyászrovat. A fiumei kir. állami főgimnáziumot és vele az egész tanügyet súlyos veszteség érte: f. hó 4-én halt meg Berghoffer József dr. a fiumei kir. áll. főgymn. igazgatója, fiumei hely. tanfelügyelő. A megboldogult, kit nagy tudása, jó szíve, és szilárd jelleme miatt

mindenki tisztelt, becsült, férfi kora teljében, 37-éves korában hunyt el rövid néhány napi szenvedés után, gyászba borítva barátjait s kesergő hitvesét. A megboldogult földi maradványait f. hó. 6-án kísérték örök nyugalomra. A temetésen részt vettek az összes tanintézetek, állami, városi és magán hivatalok, egyesületek, Batthyány Lajos gr. kormányzó és vele együtt Fiume városának összes katonai és polgári notabilitásai. A gimnázium udvarán Malotisz János főgymn. tanár magyar nyelven bucsuztatta el a szeretet főnököt és jóbarátot. Zambra Péter pedig olasz nyelven; a temetőben a tanuló ifjuság nevében Friedrich Antal és Zemplén Győző vettek bucsut a szeretett igazgatótól. Mielőtt még elhantolták volna, Donath Imre igazgató mondott megható beszédet az iskolák nevében. Végül részvét ünnepet rendezett a főgymn. tanári kara és ifjusága a főgymn. rajztermében, ahol Zambra Péter tanár és Tóth Elemér VIII. o. t. beszéltek gyönyörűen szívezve szólva. A részvét-ünnepet után rekviem volt az elhunyt lelki üdvéért, melyen részt vettek az összes gyászolók.

A halasi reform. gymnásiumnak is volt is volt hallotja a múlt héten: Szóly József II. oszt. tanuló hunyt el 12 éves korában hosszu szenvedés után Tetétlenen. A megboldogult hült tettemét f. hó 9-én tették örök nyugalomra Solton, az ev. ref. vallás szertartása szerint.

A Somogyi-féle konzekvatorium Beethoven-önkézőköre 1896. február 9-én, vasárnap d. e. 11 órakor tartotta nyolcadik rendes ülését. Napirend előtt Fisch Miksa jegyző bejelentette lemondását, elfoglaltságával indokolva elhatározását. A lemondást a kör tudomásul vette és a távozó tisztviselő helyébe Irsai Ervint választotta meg. A program első pontja Hopin Berceuseje és Valse-ja volt, melyeket Komáromy Zoltán adott elő élénk tetszés között. Ezután Storck Ernő olvasott fel a troubadourokról. A művet a kör első fokra fogadta el, utasította azonban a titkárt, hogy a dolgozatot másnak adja ki felolvasásra, minnek utána Storck Ernő felolvasása minden kritikán aluli volt. Mint harmadik pont Weber »Büvös vadász«-ának egy részlete következett, melyet Roth Frigyes játszott el a zongorán kiváló precizitással. Ezután Havasi Dániel játszotta el hegedűn Mozart egy szónátját mire Vörösmarty »Marót bán«-jának egyik jelenetét adták elő Réh Ferencz és Storck Ernő. A tetszéssel fogadott szavallatot első fokra érdemesítették nemkülönben Bruch Paula zongora-

játékát (Weber: Polacca brillante) is. Fisch Miksa bírálta ezután a »Siri hangok« és a »Panasz« cz. költeményeket. Hosszantartó és rendkívül heves vita után, a kör az első költeményt a harmadik, a másodikat az első fokra fogadta el. A »Panasz« szerzője: Storck Ernő. Klein József adta elő ezután Eötvös József »Bucsu«-ját. Szavallatát a kör tudomásul vette. Végül még Somogyi Mór tanárelnök adott elő egy Beethoven-szónátát. Ülés vége 1 óra 10 perczkor.

Szerkesztői telefon.

Schwarz J. Brassó. A 6-ik osztályosnak okvetlenül el kell olvasni a következő munkákat: Zrínyi: Szigeti veszedelme, Arany: Keveháza s Katalin, Petőfi: Bolond Istók, Vörösmarty: Két szomszédvár, Jókai: Kedves atyafiak, Jósika: Abafi, Kemény: Férj és nő, Sophokles: Antigone, Shakspeare: Szentivánéji álmom. Sem a vigjátékot, sem az elbeszélést ne küldje be. Vigjátékot nem közlünk, pláne ha németből fordította, elbeszélésünk pedig sok van előlegben. Szárnyas K. Schack Béla tanár ur lakása: VI. ker. Csengeri-utca 57. szám. A. F. A hitregék nagyon szépen megvannak írva az Athenaeum kiadásában megjelent »Olympos« cz. könyvben. Luszt F. Abban az ügyben forduljon a kiadóhivatalhoz. E. J. Szeged. Dolgozatát nem közölhetjük. F. D. A küldött versek nagyon gyöngék. Többeknek. A lap szétküldésére vonatkozó minden felszólalás, hiányzó számok kérése, a kiadóhivatalhoz tartozik. Mivel a szerkesztőség és a kiadóhivatal külön városrészben vannak, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a lapok szétküldésére vonatkozó reklám-cíciókat elintézhessük. Németh P. Küldje be. Falusi Még mindig gyöngék. Popper S. Mozács. Fejtörővel bőven elvagyunk ugyan látva, de ha igazán jóra való dolgokat küld, felhasználjuk. Trammer S. Az I. évfolyamot a szerkesztőségben megkaphatja 2 frt 50 krért, a másodikat 4 frtért a kiadóhivatalban. Kohn J. Diós-győr. A lap szellemének nem felel meg. Cajus. Szarvas Mariska írónő, lakása Dombó (Baranya m.) A küldeményt azon reményben várjuk, hogy beválik. Korpondi. 1. Az első kérdésre megtalálja a feletet főntebb; 2. A görög nyelv ahhoz a szakhoz nem szükséges. Geiringer Gy. Szombathely. Jókai M. czime nagyságos. 1024. 1. Küldheti. 2. A Nyelvört mint tanuló 3 frtért megkaphatja. F. Iona Arad. 1. Igen szívesen szolgálunk utmutatással. 2. A kis fia neve Miklós. 3. A kiállítás alatt az egész szünetben Budapesten lesznek. R. Gyula. A beküldött versek nem közölhetők. Realista. Azt a fizikát nem ismerjük; árát megtudhatja bármely könyvkereskedésben. Főgymn. Vajda-kör Szarvas. A Magyar Szalon kiadóhivatalához elég ennyi czim is. A »Röptében a nagy világ körül« cz. munkát az Egyetértés kiadóhivatalában lehet megrendelni. Árát nem tudjuk. 2123. A budapesti belyegkereskedők czimeit nem tudjuk Cs. F. A kanári madárról írt vers csinos. Sch. K. Sopron. Tessék a kiadóhivataltól kérni. Bekötési táblánk nincs. Makay M. Késmárk. Küldje be, majd elolvassuk. Ifj. Cs. K. A vers még gyöngé. Brutus. Tell athanaz győri tanár írt a balladáról egy jó tanulmányt, abban megtalálja, a mit kíván. — (Több kérdésre a jövő számban.)

TANULÓK LAPJA

A KÖZÉPISKOLAI IFJUSÁG SZÁMÁRA.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTI:

Dr. RUPP KORNÉL
főgymnasiai tanár.

Kiadja a „Kosmos” müintézet, kő- és könyvnyomda és hírlapkiadó részv.-társ.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IX., Soroksári-utca 31.

KIADÓHIVATAL:

Budapest, VI., Teréz-körut 23. sz.

HIRDETÉSEK

felvételnek és jutányosan számíttatnak

Milleniumi iskolai ünnepek.

Most, mikor az ország minden részében arról van szó, miképen ünnepeljék meg hazánk ezeréves létét, az ifjuság is tervez, gondolkodik. Neki is oda kell állania az örvendezők, a hálaadók, lelkesedők sorába, neki is módját kell ejtenie, hogy a nagy év magasztos érzéseit egy-egy napon mintegy összesűrítve, hatalmasabban, szebben, gyümölcsözőbben vilantsa föl, szöfaltassa meg, mint egyébkor.

Abban az órában, azon a napon át kell élnie a nemzet világos és borongó éveit, át kell éreznie a mit annyi emberöltő viharain, derűin keresztül a nemzet szíve érzett; meg kell fontolnia történetünk nagy eszméit, nagy tanulságait, hogy ezt az időt, s ebben az időben tett szent fogadásait ne felejtse soha. Magyarországon nem lesz magyar ifjuság, mely nem ünnepelne; nem lesz iskola, önképző-kör, mely ünnepet ne ülne. Ne legyen azonban az az ünnepe a mindennapiak, a közönségesek közül való. Legyen méltó az alkalomhoz, legyen minden ízében magyar és történeti. Csak így egyedül csak így fog megfelelni czéljának.

Ne mondja senki, hogy koncerteket kell rendezni, idegen klasszikusok műsorával, idegen szellem kincseivel, pompájával. A magyarság nagy pillanatában nemuljon el minden, a a mi elvonná figyelmünket attól az édes gondolattól, hogy ez a nemzet Isten után a saját erejéből lett nagygyá; hogy ez a haladás korszakok véres, veritékes küzdelmeinek drága gyümölcse, s épen azért oly végtelenül értékes, mivel oly végtelenül sokba került.

A valódi ifjusági ünnepek a nemzet ezer esztendejét fogják egy-egy kisdéd kép keretébe

gyűjteni, melyeknek ép azért lesz ritka és mély hatásuk, mert sokat tömörítenek kis helyre.

Adjuk elő szavallatban, zenében, énekekben, a mi a magyar szellemi élet árából kimagaslott, a régiségből ránk maradt. Emlékezzünk a régős dalával a régiekről, kik Ázsia síkjairól idejötték; mutassuk be középkorunkat pár megható dallamával; vegyük ajkunkra Balassa igéit, Tinódi áriáit, melyekben a török világ szenvedése s vigasztalódása reszket; emlékezzünk a rodostóiak nagy napjairól énekekben, zenében, beszédben; gyászoljuk az elhanyaglatást a költőkkel, állítsuk magunk elé az ébredést, a reform nap idejét, mely éjbe vész újra, de megőrzi mégis bizalmát...

Szóval: ünnepeljük a nemzetet az ő történelmében, az ő szellemi életének fejlődésében; épüljünk a haza és fajunk főnmaradásának, hogy úgy mondjuk, »titkain«.

Az önképző-körök tagjai kérjék meg vezető tanáraikat, kik az eszmét bizonyára nem fogják elutasítani, hogy az ünnepek programját ebben a történelmi irányban állapítsák meg. Az idő még elég messze van, a stü séges darabokat nem nehéz megszerezni, s a »Tanulók Lapja«-nak szerkesztősége bizonyára szívesen följánlja ebben a szép ügyben is akár közvetítést, akár szölgálatát.

Ti pedig, fiatal barátim, legyetek rajta, hogy buzgó és derék munkával a ritka és magasztos pillanatokban a magyar ifjusághoz méltó becsületet arassatok.

Dr. Horváth Cyrill.